

De zekerheid van een goede start!

Naktuinbouw Elite voor betere

Het Elite-certificaat bestaat al sinds de zestiger jaren als kwaliteit-plus-systeem voor virusvrij plantmateriaal in de bloemisterijsector. Veredelingsbedrijven produceren hun moerplanten en stekken inmiddels internationaal. Het Elite-systeem voor siergewassen is daar in 2001 op aangepast. Het is internationaal toegankelijk en heeft een kwaliteitszorgsysteem. Het Elite-certificaat levert veel voordeel op bij export, met name naar landen met zware eisen.

“Bedrijven beheersen zelf hun productieprocessen, inclusief bemonstering en hygiëne”, zegt Adrie Böhm, coördinator en auditor van Naktuinbouw Elite. Een handboek beschrijft gedetailleerd de eisen waaraan het productieproces moet voldoen. Dit om het certificaat te mogen voeren.

Naktuinbouw bemonstert alle Elite-gewassen. Naktuinbouw Laboratoria onderzoekt deze monsters. Alleen als het eigen laboratorium van de veredelaar een autorisatie van Naktuinbouw heeft (ASLN), kan de toetsintensiteit door Naktuinbouw lager zijn. Böhm: “Bij de meeste kwaliteitskeurmerken gaat het alleen om de papierwinkel en het controleren van het kwaliteitszorgsysteem. Het bijzondere aan Naktuinbouw Elite is dat het juist de kwaliteit van de producten toetst. Heel frequent en in meerdere stadia. Het kwaliteitssysteem is ondersteunend aan het geheel.”

Toegang tot Australië en VS

“Het voornaamste belang van het Naktuinbouw-Elite-certificaat is dat bedrijven gegarandeerd ziektevrij, rasecht en raszuiver materiaal leveren”, zegt Böhm. Dat biedt veel voordeel bij export. Er zijn landen die dankzij een Elite-certificaat de toegang versoepelen. Böhm: “In Australië gaat ingevoerd plantmateriaal standaard twee tot zes maanden in quarantaine voordat het naar een teler gaat. Ook de Verenigde Staten kennen zo’n quarantaineperiode. Australië heeft die quarantaineperiode geschrapt voor weefselkweekmateriaal van anjer en chrysant met een SEE-certificaat. Ook de VS hief de quarantaineperiode op voor chrysantenstek met een Elite-certificaat.”

Certificaat en landeisen afstemmen

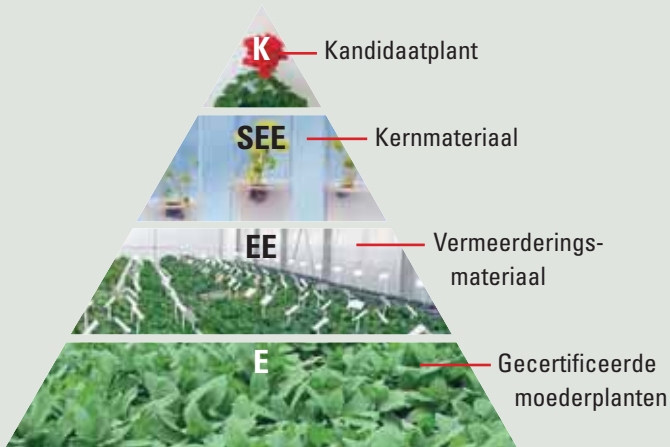
Jaarlijks worden internationale ontwikkelingen en regelgeving onder de loep genomen. In overleg met en op verzoek van de deelnemende bedrijven stelt Naktuinbouw de eisen voor het Elite-certificaat indien nodig bij. Dit om te (blijven) voldoen aan export- of importeisen voor een bepaald land. Om de fytosanitaire landeisen en Elite-eisen op elkaar te laten sluiten, werkt Naktuinbouw samen met de NVWA. Henk Stigter, senior beleidsmedewerker NVWA: “Elite is een privaat systeem. Als losstaand systeem kan Elite internationaal niet functioneren. Overheden willen een fytosanitair systeem dat door de andere overheid gecontroleerd is.

markttoegang

Adrie Böhm:

“Het bijzondere aan Naktuinbouw Elite is dat het juist de kwaliteit van de producten toetst.”

Nederlandse en Europese wetgeving schrijft voor aan welke eisen – voor rasechtheid, raszuiverheid, gezondheid en kwaliteit – plantmateriaal en zaden minimaal moeten voldoen. Om plantmateriaal met een hogere kwaliteit herkenbaar te maken, ontwikkelde Naktuinbouw een aantal kwaliteit-plus-systemen. Eén daarvan is Naktuinbouw Elite: “De zekerheid van een goede start!” Het kwaliteit-plus-systeem is er voor meer dan 250 vegetatief vermeerderde siergewassen; zoals perkgoed, snijbloemen en rozenonderstammen voor kasrozen en voor vegetatief vermeerderd zachtfruit (aardbei, framboos, braam, bosbes). Het kwaliteit-plus-systeem is gekoppeld aan partijen planten of individuele planten.

Verschillende niveaus

Er zijn Elite-certificaten in verschillende gradaties: SEE, EE en E. In SEE- en EE-materiaal – de hoogste kwaliteitsniveaus – mag geen enkele aantasting zitten. Naktuinbouw toetst SEE-materiaal op de aanwezigheid van gemiddeld zeven virussen en andere relevante pathogenen. Voor de opkweek van dit materiaal gelden de strengste hygiënevoorschriften. Het materiaal moet onder meer zijn opgekweekt in een weefselkweeklaboratorium of in een apart luisdicht kascompartiment met sluis. Deze is alleen toegankelijk voor een beperkt aantal personeelsleden van het gecertificeerde bedrijf. Zij treffen voor het betreden van de kas eerst specifieke (hygiëne)maatregelen.

Deelnemers

Het kwaliteit-plus-systeem voor de sierteelt staat open voor iedereen die ergens ter wereld vegetatief siergewassen vermeerderd. Verspreid over elf landen op drie continenten worden op 34 locaties van 24 vermeerderingsbedrijven siergewassen vermeerderd volgens het Naktuinbouw Elite-systeem. Voor een overzicht van deelnemers zie: www.naktuinbouw.nl

We kijken of het Elite-systeem als basis te gebruiken is bij onderhandelingen met landen. In één geval is dat inmiddels gelukt. Voor teeltmateriaal van *Begonia* naar Vietnam. De fytosanitaire eisen sloten praktisch aan op het Elite-systeem. Vietnam wilde eigenlijk meer. Uiteindelijk heeft dit land zich wat soepeler opgesteld, waardoor we voor de export van *Begonia* naar Vietnam nu een NVWA-protocol hebben. Hierbij maakten we dankbaar gebruik van het bestaande Elite-systeem.”

Uitbreiding

Dit jaar komen er ook één à twee nieuwe Elite-bedrijven bij. Böhm verwacht de komende jaren groei. Naktuinbouw Elite toepassen kan per locatie. Dus de voornaamste groei komt ook van bedrijven die meer locaties gaan certificeren.”

Onderstaande foto en foto Kim Weijtmans: Syngenta

Selecta One, perkplanten

“We begonnen met Elite voor Petunia en mini Petunia. Inmiddels hebben we ook een certificaat voor potanjers. Eerst certificeerden we de locatie in Tenerife, nu ook die in Kenya. Er is op dit moment nog geen klant of land dat vraagt om het Elite-certificaat. Maar als we plantmateriaal van anderen kopen, kijken we wel of zij het Elite-certificaat voeren. Het is een uitstekende manier om intern de processen op orde te krijgen. Deze zijn nu veel gestructureerder en inzichtelijker. Bovendien: vreemde ogen dwingen. Een auditor van buitenaf wordt serieuzer genomen. En hij ziet dingen die je zelf niet meer ziet.”

Gerrit Mostert

Kwaliteitsmanager Selecta One

Syngenta, perkplanten

“Al onze vestigingen voor jonge planten voor siergewassen werken volgens de Elite-certificeringseisen. Dit gebeurt in Kenya, Guatemala, Portugal en Nederland. Het grote voordeel is dat je de kwaliteit niet alleen aan het eind controleert, maar in verschillende stappen in het productieproces. De impact is daardoor kleiner als er iets fout gaat. Elite is nog geen fyto-sanitair toegangkaartje voor markten, maar wel een goede basis om aan veel fyto-sanitaire eisen te voldoen. En soms helpt dat. Verbena mag nu rechtstreeks van Nederland naar Noorwegen zonder een extra pospoviroïden-toets, mits het een Elite-certificaat heeft.”

Kim Weijtmans

Fyto-sanitair specialist Syngenta

Könst Alstroemeria

“Onze beide vestigingen, in Nederland en Colombia, zijn gecertificeerd voor Alstroemeria. Het Colombiaanse bedrijf zetten we acht jaar geleden meteen volgens het Elite-systeem op. We wilden het bedrijf daar als virusvrij presenteren om ons te onderscheiden van concurrenten. Wij willen persé de schoonste planten leveren en Elite is een goed systeem om dat te bereiken. Onze klanten zijn steeds meer kwaliteitsbewust. Die kwaliteit zien ze graag terug in een label of stempel. We stuurden onlangs een zending naar Peru. Die klant vroeg expliciet om Naktuinbouw Elite. Daar hebben we nu een voorsprong puur dankzij dit certificaat.”

Ron Veenhof

Hoofd productie Könst Alstroemeria